
„Žmonių su intelekto negalia
sudominimas gamtos objektuose.
Informacijos prieinamumo
būtinumas“

Ramunė Lebedytė Undzėnienė Bendrija VILTIS

BENDRIJA "VILTIS" – 36 VEIKLOS METAI

MŪSŲ VIZIJA – būti pagrindiniu veiksnium, užtikrinančiu sutrikusio intelekto žmonių lygiateisį ir visavertį dalyvavimą visuomenės gyvenime, atstovauti šių žmonių ir jų šeimų interesus visuose lygmenyse bei ginti jų pilietines, socialines ir žmogaus teises.

TIKSLAI –

Telkti Lietuvos Respublikoje gyvenančius sutrikusios intelekto vaikus, jaunuolius ir suaugusiuosius, jų šeimas, globėjus bei kitus jų interesais veikiančius asmenis.

Siekti visapusiškos sutrikusio intelekto žmonių integracijos į visuomenę.

Skatinti intelekto sutrikimų ekologinę, medicininę, socialinę prevenciją, kuo ankstesnį jo nustatymą.

Skatinti sutrikusio intelekto žmonių reabilitacijos metodų plėtrą ir praktinį jų įgyvendinimą.

Ginti sutrikusio intelekto vaikų, jaunuolių bei suaugusiųjų ir jų šeimų socialines ir pilietines teises, laisves ir orumą, tenkinti jų socialinius, kultūrinius bei kitokius poreikius.

Sukurti palankias sąlygas prievolių atlikimui, pasirinkimui, dalyvumui visuomenės gyvenime.

INFORMACIJOS PRIEINAMUMAS – ŽMOGAUS TEISĖ

Gauti informaciją yra žmogaus teisė.

JT Neįgaliųjų teisių konvencija Lietuva ratifikavo 2010m.

Tikslas – užtikrinti visų asmenų su negalia lygiateisį naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis nepriklausomai nuo negalios.

Asmenys su intelekto sutrikimais yra pilnateisiai Lietuvos Respublikos piliečiai.

Kiekvienas žmogus turi teisę dalyvauti visuomenės gyvenime, o tam reikia įvairios informacijos.

INFORMACIJA LENGVAI SUPRANTAMA KALBA

Ką reiškia žodžiai :

„**lengvai suprantama kalba**“ - (angl. Easy-to-read, Easy read, Easy language) ir

“**sakytinė lengvai suprantama kalba**” – (angl. Spoken easy language)?

Tai kalba, kurią **lengva skaityti ir lengva suprasti**.

Tai metodas suprantamai pateikti informaciją, ne tik asmenims su intelekto sutrikimais, bet ir platesnei visuomenės daliai.

Daugeliui žmonių reikalinga informacija lengvai suprantama kalba:

- Asmenims, turintiems intelekto sutrikimus,
- Vyresnio amžiaus žmonėms,
- Tautinių mažumų atstovams,
- Asmenims turintiems skaitymo ar suvokimo sunkumų, disleksiją,
- Migrantams.

INFORMACIJA LENGVAI SUPRANTAMA KALBA

Asmenims su intelekto negalia dažnai būna per sunku suprasti rašytinę informaciją. Tačiau kiekvienas žmogus turi teisę į informacijos gavimą.

Daugelis jų nėra skaitytojai ir gali suprasti tik šnekamąją informaciją, arba gali skaityti tik spausdintą informaciją su nuotraukomis ar simboliais.

Lengvai suprantama kalba padeda žmonėms, turintiems negalią, suprasti viešąją informaciją.

Prieinama informacija padeda asmeniui priimti teisingą sprendimą.

Dažnai reikalinga socialinio darbuotojo ar kito asistento pagalba.

Todėl rašant tekstą lengvai suprantama kalba reikia visada atkreipti ypatingą dėmesį į turinį, kalbą, maketavimą, paveikslėlius, nuotraukas.

PERLSI yra projektas
apie lengvai suprantamą kalbą.

Daugeliui žmonių kyla
skaitymo sunkumų.

Todėl jie gali
nesuprasti informacijos.

Jiems reikalinga **informacija
lengvai suprantama kalba**.

Lengvai suprantamos informacijos
reikia norint aktyviai dalyvauti
visuomenės gyvenime.

Kiekvienas žmogus yra svarbus
visuomenėje!

Kiekvienam žmogui reikia suteikti
teisingą **rinktį** iš skirtingų dalykų.

Bet PERLSI skirtas ne tik jiems.
Šis projektas skirtas dviem
žmonių grupėms:

- pritaikantiems ir
rašantiems tekstus
lengvai suprantama kalba;
- norintiems informacijos
lengvai suprantama kalba.

Projekte dalyvauja penkios organizacijos.
Jos vadinamos partnerėmis.

Partnerės rinks informaciją apie lengvai
suprantamą kalbą trijose šalyse:

- Latvijoje;

- Lietuvoje;

- Slovėnijoje.

Ką dar veikia Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba?

Tarnyba:

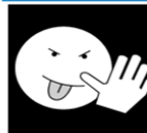
- Rūpinasi, kad žmonėms būtų patogų pažinti saugomas vietas.

Todėl Tarnyba:

- stato apžvalgos bokštus.
Apžvalgos bokštas yra labai aukštas pastatas, ant
kurio užlipus matosi gražios Lietuvos vietos.
- žymi gamtos takus, kuriais galima keliauti.

Kai kas nors ant tavęs šaukia,
ar, pavyzdžiui, liepia tau
užsičiaupti, tai irgi yra smurtas.

Patyčios ar grasinimai taip pat
yra smurtas.

Patyčios yra elgesys, kuriuo
vienas žmogus skaudina kita
žmogų.

Patyčių gali būti įvairiausių.

BENDRAVIMAS IR EDUKACIJA:

KAIP TEISINGAI BENDRAUTI SU NEGALIA
TURINČIAIS ŽMONĖMIS.

KAIP PERTEIKTI INFORMACIJĄ ŽMONĖMS,
TURINTIEMS ĮVAIRIŲ TIPŲ NEGALIĄ.

KAIP GERIAU PRITAIKYTI EKSKURSIJŲ IR
EDUKACIJŲ TURINĮ NEĮGALIESIEMS.

BENDRAVIMAS SU ASMENIMIS, TURINČIAIS
INTELEKTO SUTRIKIMUS AR NEGALIĄ.

- Bendraujant žodžiu labai svarbus bendradarbiavimas.
- Bendravimas dažniausiai žlunga, jei į pašnekovą nežiūrite pagarbiai, dėmesingai ir padrąsinančiai.
- Palaikykite akių kontaktą su pašnekovu, fiziškai žiūrėkite veidu į pašnekovą, sakykite jam "tu", užuot ką nors apie jį sakę lydinčiajam asmeniui.

- Kalbėkite lėtai ir garsiai, bet natūraliai.
- Artikuluokite
- Venkite klausiamojo tono ko nors klausdami.
- Darykite pauzes tarp žodžių, punktų ar sakinių.
- Naudokite aiškią vaizdinę medžiagą.

SPECIALŪS POREIKIAI:

Kaip pritaikyti ekskursiją, žygį ar kitą veiklą gamtoje, kai dalyvių grupė mišri.

Kaip suderinti žmonių su judėjimo negalia dalyvavimo gamtoje vykstančiuose renginiuose galimybes.

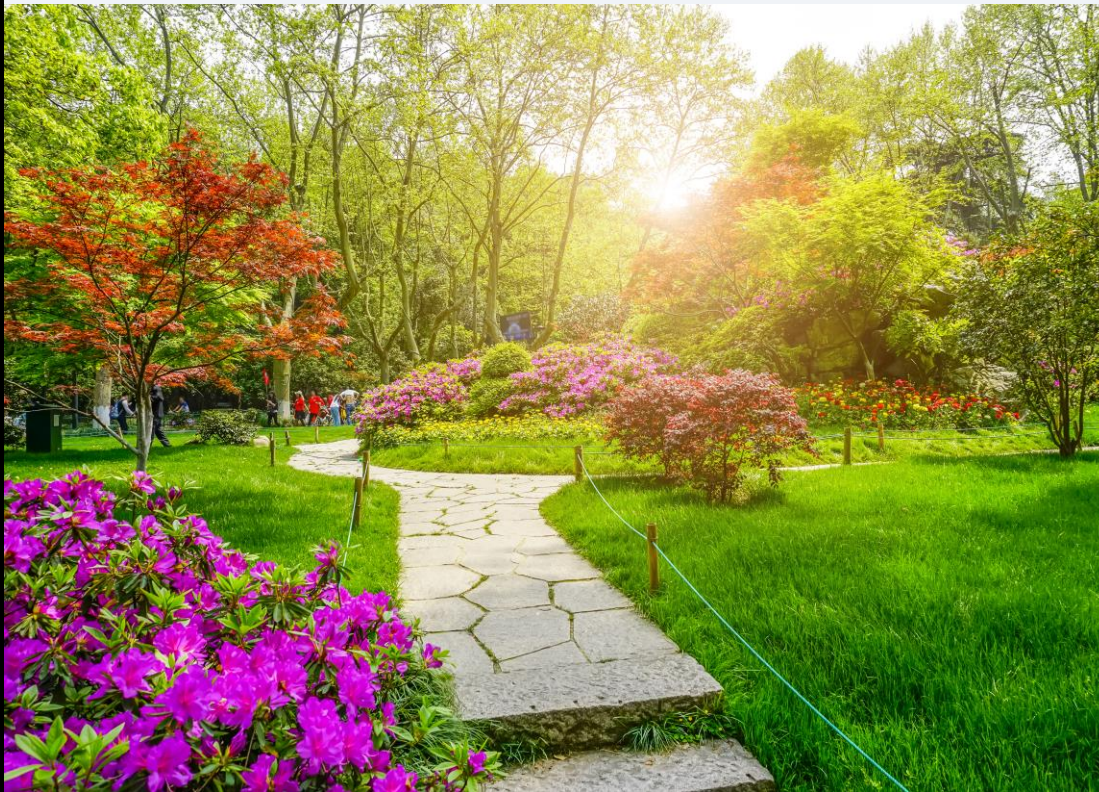

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS
MINISTERIJOS

Menu

UNIVERSALUS DIZAINAS

Universalus Dizainas apibūdina tokią aplinkos struktūrą ir dizainą, kuris gali būti prieinamas, suprantamas, ir naudojamas kuo platesnio žmonių rato, nepriklausomai nuo jų amžiaus, dydžio, galios ar negalios.

Žmonės daug kuo skiriasi – vieni kairiarankiai, kiti dešiniarankiai, skiriasi ir jų amžius, gabaritai bei funkcinės galimybės. Liga ar negalia (nesvarbu trumpalaikė ar nuolatinė) visada paveikia tokias žmogaus savybes kaip judėjimas, miklumas, veiklumas, pusiausvyra, jėga, ištvermė, išvalga, klausa, kalba, lytėjimas, žinios, supratimas, atmintis ar nuovokos jausmas.

Vilniaus japonišką sodą rasite Lvovo, Geležinio Vilko ir Linkmenų gatvių susikirtimo vietoje.

VILNIAUS JAPONIŠKAS SODAS

Vilniaus japoniškas sodas – vieta pažinti Japonijos kultūrą ir praleisti laiką aualijos apsuptyje. Parkas driekiasi penkių hektarų erdvėje, kuri kadaise buvo nenaudojama teritorija biurų kaimynystėje.

Šio sodo koncepciją sukūrė tėvo ir sūnaus duetas, garsūs Japonijos kraštovaizdžio architektai Shiro Nakane ir Yukihiro Nakane. Parko erdvėje yra išdėstyti tradiciniai japoniško sodo elementai: akmenų kompozicijos ir skulptūros, krioklys ir tilteliai. Sode taip pat įrengta vaikų žaidimų aikštelė ir pavėsinės poilsiui.

Sodo traukos centras, 1 hektaro ploto tvenkinys, dar vadinamas Šnypiškių ežerėliu. Jį kerta pontoninis tiltas, kuriame įrengtos apžvalgos aikštelės kviečia pasigrožėti sodu. Šis tvenkinys susiformavo Neries senvagės vietoje praėjus ledynmečiui ir priklauso gamtiniam kompleksui, besidriekiančiam per Ozo ir Senvagės parkus bei Vilniaus japonišką sodą iki pat Čijunės Sugiharos sakurų parko Neries krantinėje.

Japoniški sodai yra meno forma, kuri simuliacija taikoma viena iš svarbiausių Japonijos istorijos dalių.

Japoniško sodo įkūrimo Vilniuje idėja kilo 2013 metais.

Kaip atrodys sodas, sugalvojo garsūs Japonijos kraštovaizdžio architektai tėvas ir sūnus Shiro Nakane ir Yukihiro Nakane.

Sodų dizainai Japonijoje labai susiję su filosofija ir šalies religijomis.

Parko erdvėje yra išdėstyti tradiciniai japoniško sodo elementai:

- akmenų kompozicijos,
- skulptūros,
- krioklys ir tilteliai,
- įvairi augalija,
- sodo architektūra ir įrenginiai.

Sode taip pat įrengta vaikų žaidimų aikštelė ir pavėsinės poilsiui.

Sodo lankytojai skuba pasigrožėti čia esančiu Šnypiškių ežerėliu.

Ežerėlis susiformavo Neries upės senvagėje.

Per ežerėlį ant plūduriuojančios konstrukcijos

nutiestas tiltas su apžvalgos aikštelėmis.

Vilniaus japoniškas sodas yra nuostabi vieta pažinti Japonijos kultūrą.

AČIŲ LABAI

Ramunė Lebedytė Undženienė

+37060279545

ramune@viltis.lt

www.viltis.lt

<https://www.facebook.com/bendrijaViltis>

LinkedIn

